

tigt, som mit Partis ærede Ordfører (Rahbek) her gør opmærksom paa, at Anlægget af Slusen i Sneum Aa kræver en stor Del af det Beløb, men den skulde vi ogsaa have haft den Gang. Foruden de store Statstilskud ydede man tillige det Beløb, Lodsjeerne skulde udrede, til en lav Rente, idet det ydedes rentefrit, saa længe Anlægget stod paa, og derefter til en Rente af 4 pCt. Det er meget gunstige Vilkaar.

Saaledes har man imidlertid ikke stillet sig oppe hos os. Men lad mig først nævne, at vi ogsaa fik Loven af 10. Maj 1922 om Anlæg af et Havnede fra Vester Vedsted i Ribe Amt til Søndernæs i Tønder Amt, det er det sidste i Rækken af de Digeanlæg, vi har gennemført fra 1873 til Dato, det vil sige bortset fra Digeanlæg af anden Beskaffenhed oppe paa Vestkysten. Udgifterne til Diget fra Søndernæs i Tønder Amt til Vester Vedsted i Ribe Amt var anslaaet til 2 Millioner, og Statskassen skulde udrede $\frac{2}{3}$ eller 1 333 332 Kr., Ribe Amts Repartitionsfond 8 500 Kr., Tønder Amts Repartitionsfond 77 500 Kr., tilsammen 86 000 Kr., og Lodsjeerne skulde udrede Resten, 580 668 Kr. Her gælder det samme, nemlig at det Beløb, Lodsjeerne skulde udrede, ydedes dem som Laan af Statskassen, at afdrage og forrente med en aarlig Ydelse af $4\frac{1}{2}$ pCt., nemlig 4 pCt. af den til enhver Tid skyldige Kapital beregnet som Rente, Resten som Afdrag. Diget fra Vester Vedsted til Søndernæs beskytter et Areal paa 2 866 ha. Alle disse Digeanlæg er gennemført ved Lov.

Jeg maa maaske tillade mig at minde om, at jeg den 21. Marts 1912 her i Rigsdagen forelagde et Lovforslag, som gik ud paa Anlæg af et Fjorddige fra Øland til Gjøl og fra Gjøl til Haldager og Fristrup og en Forstærkning af det gamle Dige mellem Broust og Øland. Jeg blev anmodet om at tage Lovforslaget tilbage, saa vilde den daværende Trafikminister undersøge Sagen og muligvis stille Forslag om en Ordning af Forholdene, og det fik vi ogsaa, idet vi fik Beløbet som Bevilling paa Finansloven. Vi krævede kun, at Staten skulde yde en Trediedel af Anlægssummen, denne var anslaaet til 157 000 Kr., men i Digeudvalget rundede vi skønmæssigt Summen op til 175 000 Kr. Jeg foreslog altsaa, at Staten ydede en Trediedel, og at den dernæst ydede os det Beløb, vi skulde udrede, som Laan. Det vilde man ikke gaa ind paa, og vi maatte saa laane 117 000 Kr. i Statsanstalten for Livsforsikring. Imidlertid viste det sig, at det anslaaede Beløb ikke strakte til til Digets Udførelse, vi

blev nødsaget til at optage yderligere Laan, et paa 60 000 Kr. og et paa 24 000 Kr., altsaa 84 000 Kr., og dem staaar jeg og en hel Del andre Mænd deroppe fra Egnen som Kautionister for, det er Resultatet. Naturligvis er de laant til Digelaget, men de er ikke laant til 4 pCt. Jeg ved ikke, om det er muligt at faa det Laan omsat ved Statens Hjælp til et 4 pCt.s Laan eller en rimelig Rente. Det er en Inkonsekvens; man har ikke stillet sig ens over for de forskellige Digeanlæg. Naturligvis kan man hævde, at det kommer an paa, hvordan Arealerne er beskafne, hvor store Omkostninger der udkræves pr. Arealenhed. Men jeg vil hævde, at de Digeanlæg, vi har gennemført derovre, er lige saa kostbare pr. Arealenhed som dem, der er gennemført henede, og jeg er ganske sikker paa, at de Arealer, der beskyttes henede, er mere værdifulde end vore, og det er ikke en Gang de grelleste Eksempler, jeg her nævner. Digeanlægget mellem Øland og Attrup, der var kalkuleret til 200 000 Kr., blev bygget under Dyrtiden, og det kom ikke til at koste 200 000 Kr., men 600 000 Kr., og Digeskatteyderne havde en Gæld dør, da Digerne var færdige, paa 330 000 Kr. Man bør ikke glemme, at ved de Digeanlæg, man her har gennemført, har man ydet de interesserede Lodsjeere det Beløb, de skulde udrede, rentefrit, til Diget var færdigt, medens vi oppe hos os har været nødsaget til at optage Laan, og Forrentningen begyndte, inden Digeskatte kunden paalægges, og derved er vi kommet ind i en større Gæld, end vi egentlig burde have haft. Da Diget Attrup-Øland var færdigt, havde Digelaget en Gæld paa 330 000 Kr. 230 000 Kr. var optaget som Laan i Fyns Stifts Sparekasse og de 100 000 Kr. som Laan i Hanherredernes Sparekasse; det var heller ikke til en Rente af 4 pCt. Vi androg ogsaa om at faa de Arealer, der var inddæmmede deroppe, det har man hidtil nægtet, medens man har givet Afkald paa Arealerne ved Rødby Fjord. Sagen er nemlig den, at det er ikke alene et Beskyttelsesforetagende, men ogsaa et Inddigningsforetagende, idet de Sikringer, der er gennemført dør, de to Indskæringer Vest og Øst fra Øen, udgør et Areal, der med et rundt Tal andrager 3 500 Tdr. Land.

Jeg tror, de fleste vil faa Indtryk af, at vi ikke har været konsekvente i vor Dige-lovgivning, det var det, jeg gerne vilde have Lov til at paapege. Jeg vil slutte, som jeg begyndte, med at udtale, at jeg har ikke forlangt Ordet for at stille mig i Opposition til det Lovforslag, her foreligger, jeg har heller ikke villet nævne, hvad det var,